

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă la istorie
Proba D/E/F

SUBIECTUL II

(30 de puncte)

Citiți cu atenție textele de mai jos:

A. „În memoria istorică a europenilor, în prim-plan apare, în continuare, identitatea națională, căci, așa cum, uneori, nu zărim pădurea din cauza copacilor, europenii nu-și percep continentul din cauza națiunilor. Vom învăța să gândim și să acceptăm Europa pentru ca ea să devină realitate. De veacuri, noi, europenii, ne-am obișnuit cu vechile noastre state și națiuni; ele vor mai exista multă vreme și va mai fi nevoie de ele. Însă, se vor schimba din nou, așa cum s-au schimbat și în trecut și poate, treptat, vor păli și vor dispărea, în final, pentru a ceda locul națiunii Europa, a cărei formă, azi, doar o intuim.” (H.Schulze, *Stat și națiune în istoria europeană*)

B. „Națiunea, așa cum o cunoaștem, a apărut o dată cu începutul unei profunde mutații economice. Ea a reprezentat forța de coeziune, care a permis construirea unei organizări politice și sociale pe măsura transformărilor, care au schimbat, total, modul de viață al oamenilor. Faptul că rolul său se încheie în momentul în care începe o altă mutație radicală, nu are nimic tragic în sine, cu condiția ca o nouă forță de coeziune să îi ia locul. De altfel, depășirea istorică a națiunii nu va însemna, probabil, și dispariția sa, tot așa cum edificarea ei nu a însemnat distrugerea altor tipuri de formațiuni colective, sortite doar să joace, din acel moment, un rol secundar.”

(A.-M.Thiesse, *Crearea identităților naționale în Europa*)

C. „O națiune este așadar o mare solidaritate constituită pe baza sentimentului de sacrificiu al celor care l-au făcut și al celor dispuși să-l mai facă. Ea presupune un trecut; totuși, în prezent, se rezumă la un fapt tangibil: consimțământul, dorința clar exprimată de a continua viața comună. Existența unei națiuni este (...) un plebiscit zilnic. (...) Națiunea, ca și individul, este rezultatul unui lung trecut de eforturi, de sacrificii și devotamente. Dintre toate, cultul strămoșilor este cel mai legitim; strămoșii ne-au făcut ceea ce suntem. Un trecut eroic, oameni mari, glorie (mă refer la cea adevărată), iată capitalul social pe care [se fundamentează] o idee națională.”

(E.Renan, *Ce este națiunea*)

Pornind de la aceste texte, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați, pe baza sursei C, două componente ale capitalului social, pe care se fundamentează ideea națională. **4 puncte**
  2. Menționați, pe baza sursei B, respectiv, a sursei C, câte o caracteristică a națiunii. **6 puncte**
  3. Menționați, din sursa A, un punct de vedere referitor la existența, în viitor, a națiunii, susținându-l cu o explicație din text. **5 puncte**
  4. Menționați, din sursa B, un punct de vedere referitor la existența, în viitor, a națiunii, susținându-l cu o explicație din text. **5 puncte**
  5. Prezentați două curente culturale în Europa, în secolele al XIX-lea- al XX-lea. **6 puncte**
  6. Prezentați o caracteristică a unei ideologii totalitare din secolul al XX-lea, numind și statul european care a promovat-o. **4 puncte**
-